

FÜZESGYARMATI BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

„tervezet”

Készítette: Gázsóné Kovács Andrea

2017.

SZAKMAI PROGRAM

Fenntartó adatai: **Füzesgyarmat Város Önkormányzata**

Cím: 5525 Füzesgyarmat, Szabadság tér 1.

Telefon: 06-66/491-401

E-mail: polgarmesterihivatal@fuzesgyarmat.hu

Honlap: www.fuzesgyarmat.hu

Képviselője: Bere Károly polgármester

Intézmény neve: **Füzesgyarmati Bölcsőde**

Címe: 5525 Füzesgyarmat, Mátyás u. 29.

Telefon: 06-66/491-182

E-mail: fgybolcsode@fuzestv.hu

Honlap: www.fuzesgyarmat.hu

Bölcsődevezető neve: Gázsóné Kovács Andrea

Bölcsőde címe: 5525 Füzesgyarmat, Mátyás u. 29.

Érvényességi terület: **Füzesgyarmat közigazgatási területe**

Ellátási terület: **Füzesgyarmat közigazgatási területe**

A bölcsődénk nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait. A napi nyitvatartási idő a bölcsődében 6,00-16,30 óráig. A teljes nyitva tartás alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. Ünnepnapokon és munkaszüneti napokon zárva tartunk. Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (április 21) a nevelésmentes napot szervezünk. A nyári hónapokban a bölcsődénk 2 hétig zárva tart. Minden év december végén, a két ünnep közötti napokon zárva tartunk. A bölcsődék zárvatartásáról a szülőket tájékoztatjuk.

Tartalomjegyzék

1.Bevezetés	6
2.A helyi Szakmai Program a következő jogszabályok rendeletek, módszertani dokumentumok alapján készült	6
3.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	7
3.1.Az ellátandó terület jellemzői	7
3.2.A bölcsődei ellátásban részesülők köre, száma	8
3.3.Szolgáltatás célja	8
4.Bölcsődei nevelés célja	8
5.Pedagógiai hitvallásunk	8
5.1.Gyermekképünk	9
5.2.Kisgyermeknevelő képünk	9
5.3.Bölcsődeképünk	9
6.A bölcsőde alapfeladata	9
7.A bölcsődei nevelés alapelvei	10
7.1.A család rendszerszemléletű megközelítése	10
7.2.A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása	10
7.3.A családi nevelés elősegítése	10
7.4.A kisgyermeki személyiség tisztelete	10
7.5.A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	10
7.6.A biztonság és a stabilitás megteremtése	10
7.7.Fokozatosság megvalósítása	11
7.8.Egyéni bánásmód érvényesítése	11
7.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	11
7.10.A gyermekei kompetenciakészítés támogatása	11
8. Bölcsődéni személyi feltétele	11
8.1. Képzés,továbbképzés	12
8.2. Önképzés	12
9.Bölcsődéni tárgyi feltétele	12
10.Étkezés tárgyi feltételei	14
11. Bölcsődei nevelés	14
11.1.A családok támogatása,annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	14
11.2.Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	15
11.3.Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	15
11.4.A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	15
11.5.A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	16
11.5.1.Tanulás	16
11.5.2.Gondozás	16
11.5.3.Játék	17
11.5.4.Mozgás	17

11.5.5.Mondóka,ének	17
11.5.6.Vers,mese	17
11.5.7.Alkotó tevékenység	18
11.5.8.Egyéb tevékenység	18
12.A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	18
12.1.”Saját kisgyermeknevelő”- rendszer	18
12.2.Gyermekcsoportok szervezése	18
12.3.Tárgyi feltételek	19
12.4.Napirend	19
13.Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	19
13.1.A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal	19
13.2.Családlátogatás	20
13.3.Beszoktatás (adaptáció)—szülővel történő fokozatos beszoktatás	20
13.3.1.Beszoktatás menete	21
13.4.Napi kapcsolattartás	21
13.5.Egyéni beszélgetések	21
13.6.Szülőcsoportos megbeszélések	22
13.7.Szülői értekezletek	22
13.8.Üzenőfüzet	22
13.9.Indirekt kapcsolattartási formák	22
13.10.Szervezett közös programok	22
14.A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere	23
14.1.Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	23
15.A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása	23
15.1.A nyújtott szolgáltatásaink tevékenységeink	24
15.1.1.Egészséges életmódra nevelés	24
15.1.2.Lelki egészségvédelem	24
15.1.3.Tápalkozás	24
15.1.4.A testápolás	24
15.1.5.Fogápolás	24
15.1.6.Szobatisztaság	25
15.1.7.Az öltözködés	25
15.1.8.A mozgás	25
15.1.9.Levegőzés	25
15.1.10.A pihenés	25
15.1.11.Érzelmi nevelés	25
15.1.12.A szocializálódást segítő nevelés	26
15.1.13.Értelmi nevelés	26
15.1.14.Anyanyelvi nevelés	26
15.1.15.Ünnepek, rendezvények a bölcsődében	27

16.A bölcsődés gyermekek fejlesztési tervének célja	27
17.A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére	28
18.Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	28
19.A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzeti	28
19.1.A gondozás szervezése	29
19.2.Gondozási műveletek	29
20.Komplex művészeti, esztétikai nevelés	32
21.Biztosított szolgáltatások formai köre	34
22.Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelés, gondozása	35
23.Az ellátás igénybevétele módja	36
24.Az intézményi jogviszony megszűnése, megszüntetése	37
25.A bölcsődevezető, kisgyermeknevelők, bölcsődeorvos által vezetett dokumentáció	37
26.Térítési díj	39
27.Tájékoztatás helyi módja	39
28.Az ellátást igénybe vevők jogai	39
29.Érdekképviselői Fórum	41
30.A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	41
31.Zárszó,záradék	42
Mellékletek	
1. Legitimációs záradék	44
2. Füzesgyarmati Bölcsőde SZMSZ	45
3. Házirend	60
4. Felvételi kérelem	66
5. Tájékoztató	67
6. Megállapodás	68
7. Gyermekek napirendje	72

„ A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldől az ember sorsa jóformán egész életére.”

(Kodály Zoltán)

1. Bevezetés

Füzesgyarmat bölcsődéje nagyon szép környezetben helyezkedik el, a városközponttól kissé távol esik, de könnyen megközelíthető. Szakmai programunkban szeretnénk bemutatni kisvárosunk bölcsődéjének rövid történetét, mert úgy gondoljuk, hogy városunk mindenkor vezetői szociálisan érzékenyek és azon fáradoznak, hogy ne maradjon napközbeni ellátás nélkül a bölcsődés korosztály sem, annál is inkább, mert sok hátrányos illetve halmozottan hátrányos szociális helyzetű (család) gyermek él Füzesgyarmaton. Ezen családok körében jellemzőbb az egykeresős családmodell, az alkalmi munkavállalás illetve a munkanélküliség, akik - amennyiben jogosultak rá - segélyből élnek. Az önkormányzat közmunkaprogram keretében, lehetőségéhez mérten foglalkoztatja a rászorultakat. Nem ritka, hogy ezek a családok 3 vagy annál több kiskorú gyermeket nevelnek. Évek óta tapasztalható tendencia az, hogy a bölcsődés gyermekek 50-60%-a gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tehát ingyen étkezik.

A rendszerváltás előtti időkben, egészen a bölcsőde 1991. januári bezárásáig 40 évig működött bölcsőde Füzesgyarmaton, előbb 20, majd 30 férőhellyel. Az akkori bölcsőde saját konyhával és mosodával is rendelkezett. Nyolc évig a város (akkor még nagyközség) központi óvodájában kialakított úgynevezett „Mini” csoportban oldották meg a bölcsődés korú gyermekek ellátását, de csak 2 éves kortól vették fel a gyerekeket. 1998. április 01-től a régi épületben újra indult a bölcsőde, nem önálló intézményként, hanem Napközi Otthonos Óvodák és Bölcsőde néven, de saját konyhával már nem rendelkezett. Az első időkben 3, majd 1991. január 01-től 2 csoporttal működött a bölcsőde. Változó világunkban mi is átértékelünk néhány átszervezést, 2000. április 01-től átkerültünk az Egyesített Szociális Intézményekbe, majd 2007. július 01-től működik a mai formájában, részben önálló intézményként, gazdasági ügyeit a Polgármesteri Hivatalban végzik. Végül 2011. májusában a bölcsőde épületéről is megváltunk.

A jelenlegi bölcsődét egy néhány éve felújított óvoda épületében alakították ki. 2011. május 24-én vették birtokba a gyerekek. A bölcsőde épületében 3 csoportszoba, 1 gyermeköltöztető - átadó - és 1 fürdőszoba áll a gyermekek rendelkezésére. A tágas, világos, összenyitható csoportszobák belső terének kialakítása, színvilága gyermek központúságot tükröző. A csoportszobák díszítésre szobanövényeket, sok természetes anyagot használunk, és igaz ez az intézmény egészére tekintve is. A fedett, burkolt terasz és tágas játszóudvar biztosítja a gyermekek levegőn való tartózkodását, mozgásigényüknek kielégítését.

A bölcsőde engedélyezett férőhely száma: 34 / fő.

2. A helyi Szakmai Program a következő jogszabályok, rendeletek módszertani dokumentumok alapján készült

- A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról és a gyermekek napközbeni ellátásáról.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet.
- 2010. évi CLXXI. törvény egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosságügyi és foglalkoztatás tárgyú törvénymódosítás.
- A bölcsődei gondozás – nevelés minimum feltételei és a szakmai munka részletes szempontjai, módszertani levelek.
- Az általános emberi és etikai alapelvek
- Az ENSZ „egyezmény a gyermeki jogokról” dokumentum.
- 369/2013(X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.

- 9/2000 (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000 (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásába vételéről
- Az emberi erőforrások minisztere 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelete egyes miniszteri rendeleteknek a gyermekek napközbeni ellátásával, valamint az örökbefogadásra való felkészítéssel kapcsolatos módosításáról.

Módszertani levelek

- Bölcsődei adaptáció (1979) Budapest, Bölcsődék Országos Módszertani Intézete.
- Folyamatos napirend a bölcsődében (1882) BOMI
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás – kiegészítő útmutató (1984) Budapest, ETI
- Útmutató, a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (1989) Budapest, BOMI
- Játéktevékenység a bölcsődében (1997) Budapest, BOMI
- A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai (1999) Budapest, Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet.
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (2008) Budapest, Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai (2009) Budapest, SZM
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, Módszertani levél (2012) Budapest
- 10. számú melléklet a 15/1998. (IV.30) NM rendelethez – A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja.

3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A bölcsőde a családban nevelhető – 20 hetes – 3 éves korú – gyermekek ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés. Amennyiben testi vagy szellemi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a szülő kérésére és a bölcsőde orvos javaslata alapján a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását biztosítjuk akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Továbbá férőhelyet biztosítunk azon gyermekeknek, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás.

3.1. Az ellátandó terület jellemzői

Egy település demográfiai helyzetét egyrészt az országos tendenciák, másrészt pedig az adott térség népességmegtartó, illetve népességeltartó képessége befolyásolja. Füzesgyarmat népességére is jellemző az országoshoz hasonlóan az alacsony születésszám, és a viszonylag magas halandóság miatti népességfogyás. Az ellátást igénybe vevők életkörülményei eltérő képet mutatnak. A Bölcsődénkben a gondozott gyermekeknek a 90%-a rendezett családi körülmények között él, de sajnos egyre növekvő tendenciát mutat azoknak a családoknak a száma, ahol a gyermekek valamilyen szempontból hátrányos helyzetbe kerülnek.

3.2. A bölcsődei ellátásban részesülők köre, száma

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a

sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Bölcsődébe beiratottak gyermekek számának alakulása:

2011	2012	2013	2014	2015	2016
37	46	45	46	56	55

3.3. A szolgáltatás célja

A szolgáltatás célja, hogy a bölcsőde szolgáltatását igénybevevők számára a szakszerű, minőségi ellátás biztosítása. Szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű gondozás-nevelés családias, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket. Ezáltal segítve a 0-3 éves korú gyermekek szülei részére a munkába állás lehetőségét.

4. A bölcsődei nevelés célja

A kisgyermek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

5. Pedagógiai hitvallásunk

A korai életkorban a családi minta a meghatározó. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési fikciójának pozitív segítségével. Az intézményi és a családi nevelés egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek fejlődéséhez. Munkánkban a pikleri szemlélet érvényesülésével, gondoskodás és a bátorító nevelés elvei a meghatározóak.

5.1. Gyermekeképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkező, személyiség. Védelem, különleges bánásmód illeti meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttéré, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A csecsemőkor az alapvető bizalom, a kisgyermekkor az autonómia-érzés kialakulásának időszaka. Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában

alakulnak ki a későbbi egész életre jellemzőbb szokások, viselkedésminták alapjai. A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás, és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás. A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg. A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

5.2. Kisgyermeknevelő képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára.

5.3. Bölcsődeképünk

Bölcsődénk nyitott a kisgyermekes családok számára. Törekvésünk, hogy minden kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan érezze magát bölcsődénkben. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integráltan tanulással gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék, mint legfontosabb tevékenység határozza meg arculatunkat, melyben figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket is. Esztétikus, fejlesztő, optimálisan ingergazdag, környezetet teremtünk.

6. A bölcsőde alapfeladata

Alapfeladatunk: A bölcsődés korú gyermekek napközbeni magas színvonalú ellátása, testi, lelki, szociális fejlődésüket elősegítő nevelése-gondozása. A bölcsődében a családban nevelkedő kisgyermek számára, családias, derűs légkörben, családjukkal szorosan együttműködve a családi nevelésre építve és azt kiegészítve kell a napközbeni ellátásukat az életkori és egyéni sajátosságokra, szükségletekre tekintettel, viselkedési minták nyújtásával biztosítani a gyermekeknek a harmonikus fejlődésükhöz. A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsődének a családi nevelés értékeinek, hagyományainak és szokásainak tiszteletben tartásával, annak erősítésével, segítségével vesz részt a gyermekek nevelésében, gondozásában.

7.A bölcsődei nevelés alapelvei

7.1.A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

7.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

7.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

7.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

7.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

7.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

7.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni

fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

7.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

7.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

8. Bölcsődének személyi feltételei

A bölcsődében 1 szakképzett diplomás bölcsődevezető, 7 szakképzett kisgyermeknevelő és 2 technikai személyzet látja el a feladatokat. 1 részmunkaidős gyermekorvos, csoportonként heti 1 órában, illetve alkalmászerűen látja el a bölcsődével kapcsolatos teendőit.

Szakképzettség alakulása:

- 1 bölcsődevezető: főiskolai képesítéssel
- 7 kisgyermeknevelő: kisgyermekgondozó-nevelőképesítéssel rendelkeznek.
- 2 bölcsődei dajka: óvodai dajka képesítéssel rendelkeznek.

A Városi Önkormányzat közfoglalkoztatása keretében kiegészítő dolgozókat alkalmaz, lehetőség szerint, de zömében 1-1 évig alkalmazza ezeket a dolgozókat.

8.1. Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. A képzési ciklus alatt (továbbképzési időszak 6 év) felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott éves ütemterv alapján történik. Mivel csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységű családok támogatásában segítő bölcsődei szakember. Ezért a továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének és a legújabb, legkorszerűbb ismeretek figyelembevételével szervezzük meg a képzéseket.

8.2.Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét. Az önképzés a kisgyermeknevelő szakmai felkészültsége gyarapításának, képességei fejlesztésének személyes elhatározáson alapuló, nem szervezett formája.

Módja:

- publikációk feldolgozása,
- mások tapasztalatainak megfigyelése.

9.Bölcsődénk tárgyi feltétele

Tárgyi feltételeink a szakmai követelményeknek megfelelően, megalapozottan és folyamatosan alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabadban mozgást, játékot és biztonságos környezet biztosítására törekszünk, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg.

Csoportsobák

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A bútorzat a bölcsődében egységes, többségében korszerű gyermekbútorok. Célszerű kiegészítő bútorok beszerzésével teljes a csoportok berendezése. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Többségében elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A puhaságot ülőpárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal nyújtjuk. A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor. A nyugodt alváshoz saját ágyat, jellel ellátott ágyneműt, állandó ágyazási helyet biztosítunk gyermekeinknek. A kisgyermeknevelők ülőhelyét úgy helyezzük el, hogy mindig beláthassák a gyermekcsoportot.

Fürdőszoba

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Célszerű, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázók, törülköző, és fésűtartó, egészalakos tükör, fertőtlenítő eszközök, stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához. A szájöblítéshez a feltételeket a bölcsőde és a szülők biztosítják. A gyermekek saját pelenkáit, ruházatait jellel látjuk el, és jellel ellátott előkészítő polcon, szekrényben, pólyázó asztalban tároljuk. A gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére is színes esztétikus jeleket használunk.

Gyermeköltöző

A gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk. Öltöztető pad, pelenkázó asztal, szekrények a gyermeköltöző berendezése. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz a feltételeket. A faliújságokon helyezzük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges információkat.

A helyiségek díszítése

A vizuális ingerek egyensúlyára, az esztétikus ingergazdag környezet kialakítására törekszünk. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. A díszítések kivitelezésénél korszerű, tartós és biztonságos anyagokat használunk.

Textiliák

A gyermekek saját ruházatban tartózkodnak a bölcsődében. A váltóruhát ennek értelmében a szülők biztosítják. A pelenkáról minden esetben a szülők gondoskodnak, textil pelenkát a széketes gyermekek gondozásakor használunk. Az alapvető textiliákról, azok tisztításáról, pótlásáról a bölcsőde gondoskodik (előke, abrosz, fürdőlepedő, stb.). Az előírásoknak megfelelően, gondosan mossuk, fertőtlenítyük a textiliákat. A gyermekek személyes használati tárgyait jellel látjuk el.

Játszóudvar

Játszóhelyeket alakítunk ki csoportonként, és tevékenységenként. Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a beépített és a mobil játék eszközökkel. A szabványoknak megfelelő homokozókban évente tisztított minőségi homokot szállítatunk. Nyáron pancsolással tesszük élvezetessé, a sokszor elviselhetetlen kánikulai napokat.

Játékkészlet

A játékkészlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszassanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot, a nemenkénti játékokat. Törekszünk arra, hogy a természetes anyagú, színű eszközök, játékok aránya növekedjen, tárolásukat is természetes anyagból készült kosarakban igyekszünk tárolni. Funkciók szerint csoportosítva, és a gyermek magasságában helyezük el. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához.(manipuláció, konstruálás, utáңыз, nagymozgás,szerepjáték, stb.), a nagycsoportokba babakonyhát, fodrászsarkot. A nemi szerepek kialakulását erősítjük fiús, lányos játékokkal. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játékkészletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, dominók, puzzlék). Minimum négy különböző építőjáték van a csoportokban, elhelyezésénél ügyelünk arra, hogy elegendő védett hely álljon a rendelkezésre az építéshez. Minden korcsoportban vannak ismeretet adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszagnak, ünnepnek megfelelően. Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, minőségi iront, festéket, gyurmát. Könnyen kezelhető, biztonságos házilag készített só-liszt és főzött gyurmát használunk. A készletet különféle természetes anyagokkal, terményekkel egészítjük ki. Mozgásfejlesztő játékok is vannak a szobákban.(kismotor, alagutak, stb.) Egyes eszközök csak állandó felügyelet mellett használhatók. Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, igényük szerint elővehetik. A játékokat rendszeresen, szervezeten tisztítjuk, fertőtlenítyük. A készletet évente bővítjük és fejlesztjük.

Az altatás tárgyi feltételei

Jó minőségű műanyag bölcsődei fektetőink vannak, ágynemű garnitúrával. Állandó hely, saját ágy a nyugodt alváshoz. Csoportszobában altatunk.

- saját ágy a nyugodt alváshoz,
- biztonságos állandó hely (altatási rend),
- gyermekágyak
- az ágyak megfelelő tárolása altatási időn kívül,
- jellel ellátott ágynemű.

10.Étkezés tárgyi feltételei

Az étkezést a bölcsőde – az intézményt fenntartó Önkormányzat által kötött ellátási szerződés keretében - vállalkozó által üzemeltetett konyháról biztosítja. A bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít a gyermekek számára. Az étel a szakmai rendeleteknek megfelelően érkezik a bölcsődébe. A tálaló konyháról az ételszállító kocsival kerül az étel a csoportszobákba. A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő étkezést, szükség esetén - szakorvosi javaslat alapján- diétás étrendet biztosítunk. Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekélelmezést, ezért rendszeresen

mindenre kiterjedő ellenőrzéssel kísérjük figyelemmel annak megvalósulását. A gyermekek heti étrendjéről a szülőket rendszeresen tájékoztatjuk.

Jó minőségű fa gyermekasztalok és gyermekszékek, a gyermekek létszámának és méretének megfelelőek.

Az étkezés a folyamatos gondozási sorrendnek megfelelően történik.

- a felvett gyermeklétszámnak a gyermekek méreteinek megfelelő, asztalok, székek,
- könnyen tisztítható padozat az asztalok alatt,
- saját hely biztosítása (ülérend),
- megfelelő mennyiségű, minőségű eszközök az étkezéshez, fedeles szeméttároló.

11.A bölcsődei nevelés feladatai

11.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

11.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására. A prevenció feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközök. A testi - lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a primer szükségletek, egyéni igények kielégítése, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése, a testi – lelki harmónia kialakulását, megőrzését segítő napirend, étkezés, alvás, levegőzés, mozgás, stb.

11.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi

környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is. Derűs légkör megteremtése, a bölcsődei adaptáció nehézségeinek megelőzése, csökkentése, segítése, a kisgyermeknevelővel való szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése. Egyéni szükségletek kielégítése, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése. Bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok kialakítása, az együttélés szabályainak elfogadása, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. Lehetőség teremtés a kisgyermeknevelővel és a társakkal közös élmények szerzésére, az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a fejlődést. A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felkeltésével és fenntartásával.

11.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás. Az érdeklődés kialakulásának, fenntartásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése, a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása. A gyermek igényeihez igazodó közös élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása. Önálló aktivitás, kreativitás támogatása, önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képessé válás segítése. Ismeretnyújtás, tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése. A gyermek tevékenységének támogató - bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

11.5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

11.5.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

11.5.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

11.5.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

11.5.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

11.5.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon

segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

11.5.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

11.5.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrítés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

11.5.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

12. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

12.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szokatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

12.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

15/1998.(IV.30.) NM rendelet szabályozza a gyermekcsoportok létszámát. Ennek értelmében két éven aluli gyermekcsoportban 12 fő és két éven felüli gyermekcsoportban 14 fő, nevelőnként 5-7 gyermek, ennél magasabb nem fogadható el. Lehetőség szerint életkoronként szervezzük a csoportokat és igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, melyet a „saját kisgyermeknevelő” rendszerrel valósítunk meg. Alapvető szempont, hogy a gyermeket a saját kisgyermeknevelője szoktatja, figyelemmel kíséri fejlődését, gondozza, neveli egészen az óvodába kerülésig. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket esetében integráltan történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg. Egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 10, kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 8 gyermek nevelhető, gondozható.

12.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

12.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

13. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

13.1. A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelő között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás

módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart és a játszóteraszt. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét. Bemutakozó kiadványokon, honlapon, faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programról. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését. A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek megfelelő fejlődését. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos kommunikáció. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, pl. beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, üzenőfüzet, nyílt napok, írásos tájékoztató, szervezett programok, stb. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű minél többet alkalmazni közülük.

13.2. Családlátogatás

A szülőkkel való kapcsolat kialakításának és fenntartásának egy másik formája a családlátogatás. A családlátogatás során, a gyermek a megszokott, biztonságot nyújtó környezetében találkozhat a számára még ismeretlen személlyel, a kisgyermeknevelővel, mely által a barátkozás, kapcsolatfelvétel könnyebbé válik. A szülő/k az otthoni környezetükben egy kellemesebb, oldottabb légkörben kaphatnak további, személyre szóló információkat a bölcsődei életéről, mélyebben megismerhetik a kisgyermeknevelő személyét és lehetőségük nyílik szorongásaik feltárására, oldására ebben a nem hivatalos környezetben.

A kisgyermeknevelő megismerheti a gyermeket a maga természetes közegében, megfigyelheti viselkedését, reakcióit és információkat gyűjthet az egyéni bánásmód kialakításához, valamint a gyermek otthoni miliójéről. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor tiszteltben tartjuk a család kívánságait. A családlátogatás történhet a „saját kisgyermeknevelő” és társ kisgyermeknevelő részvételével, valamint ha szükséges, más szakemberek bevonásával (gyógypedagógus, védőnő, családsegítő, gyermekorvos).

A családlátogatás lehetőleg a beszoktatás előtt történjen, és a látogatásról dokumentáció készül.

13.3. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások... stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását. A bölcsődei élet megkezdése sok szülőnek és gyermeknek az első olyan élmény, amikor a kicsi az édesanyjától fokozatosan elválva, új közösségbe illeszkedik be. Mindkettőjük életében nagy változás ez. Természetes, hogy minden szülő izgul a gyermekéért, hiszen legféltettebb kincsét készülrábízni valakire, akit még nem is ismer, ezért nem mindegy, hogy milyenek az első benyomások, élmények.

A kicsik beszoktatása a szülők, a kisgyermeknevelők beszélgetésével, szülői jelenléttel történik. Az általunk javasolt beszoktatási idő kb. két hét, amit nagyon óvatosan, fokozatosan kell kezdenünk. A kisgyermeknek és szüleinek is szeretnénk segítséget nyújtani ezzel. Ez az idő le is rövidülhet, de meg is hosszabbodhat, hiszen a beszoktatás főszereplője a kisgyermek, ő diktálja a tempót, az ő igényeihez igazodunk. Ez alatt az idő alatt a kisgyermeknevelő fokozatosan átveszi a szülőtől a

gondozási feladatokat (pelenkázás, etetés, itatás, öltöztetés, altatás, stb.) úgy, hogy közben a bölcsődében töltött időt folyamatosan növeli. A kisgyermeknevelők állandósága, az összehangolt csapatmunka biztosítja a folyamatos minőségi munka fenntartását. Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerével szoktatjuk a gyermekeket a bölcsődei közösségbe. A fokozatos beszoktatás módszere jelentősen megkönnyíti a kisgyermek beilleszkedését a bölcsődei közösségbe, és csökkenti az adaptáció során fellépő negatív jelenségeket. A szülővel történő fokozatos beszoktatás nemcsak a gyermek számára jelent előnyöket, hanem hatással van a család és a bölcsőde kapcsolatának alakulására is. Megváltoztatja a formális együttműködést azáltal, hogy lehetőséget nyújt a család és a bölcsőde nevelési-gondozási módszereinek összehasonlítására, a közös célok együttes megvalósítására.

13.3.1. A beszoktatás menete

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszere, hogy a gyermek bölcsődei tartózkodásának idejét fokozatosan növeljük. Célszerű, ha a beszoktatás 2 hétig tart, de esetenként ez a gyermek viselkedésétől függően növelhető, illetve csökkenthető. A beszoktatás az első héten a szülővel történik, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel. A kisgyermeknevelők a gyermek együttműködésétől függően, már az első napokban próbálkoznak a kapcsolat kialakításával, kísérletet tesznek egy-egy gondozási részművelet elvégzésére is a szülő jelenlétében (pl. kínálás, cipő bekötése, orrtörölés, stb.). A beszoktatás harmadik – negyedik napjától szükséges, hogy a kisgyermeknevelő a szülő jelenlétében fokozatosan átvegye a gyermek gondozását. A kapcsolatot úgy kell kialakítani, hogy a játékidőben az anya illetve a szülő rövidebb hosszabb ideig egyedül hagyja a gyermeket. A gyermek iránti figyelem, szeretetteljes odafordulás, a szülőben megerősíti a kisgyermeknevelő iránti bizalmat. A bölcsődében tapasztalt nevelői légkör, a kisgyermeknevelők szakmai tudása, a szülővel szemben tanúsított magatartása, tekintélyének elfogadását, a bölcsődei munka elismerését és értékelését eredményezi.

13.4. Napi kapcsolattartás

Bölcsődénkben a személyes kapcsolattartás fontos részét képezik a napi találkozások. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

13.5. Egyéni beszélgetések

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetekben szakember bevonása is kérhető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

13.6. Szülőcsoportos megbeszélések

Ez a kapcsolattartási módszer lehetőséget ad arra, hogy az adott gyermekcsoporthoz tartozó szülők szervezett formában találkozhassanak, és beszélgethessenek valamely aktuális témáról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermekek

egészséges személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket kisgyermeknevelők vezetik. A beszélgetések erősítik a jó kapcsolatot, a partneri együttműködést, a bizalmat. Szülői közösségek alakulnak ki. A beszélgetés ideje alatt – szükség esetén – gyermekfelügyeletet biztosítunk a bölcsődében. Szülőcsoportos beszélgetések alkalmával két kisgyermeknevelő van jelen és egyenrangú partnerként zajlik a beszélgetés. A kisgyermeknevelő viselkedése tükrözze szakmai kompetenciáját - felkészülés fontos.

13.7. Szülői értekezletek

A bölcsődevezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Évente legalább két alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban tájékoztató jellegű szülő értekezletet tart. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a segítő személyeket. Ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Az első szülőértekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások idejéről. A jól tájékoztató szülő már nem idegenkedve érkezik a bölcsődébe.

13.8. Üzenőfüzet

Tájékoztatás írásos formája, mely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást nyújt a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. Az üzenő füzet bejegyzéseinek folyamatosságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a családnak, a kisgyermek számára. Szülő, kisgyermeknevelő egyaránt írhat bele bármikor. Diagnózis, terápia - annak időpontja is fellapozható benne. A kisgyermeknevelő negyedévenként, írásban tájékoztatja a szülőt a gyermek fejlődéséről.

13.9. Indirekt kapcsolattartási formák

- hirdető tábla: legyen mindig aktuális, elhelyezése figyelemfelkeltő.
- írásbeli tájékoztató füzet
- közösségi oldal
- szórólap

13.10. Szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés, a család bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében. A program lehet, családi délután, játszóház, kézműves alkotó foglalkozás, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap. Az ünnepekhez, különleges napokhoz kapcsolódóan közös mézeskalács készítést, mikulásvárást, farsangot, anyák napját, gyermeknapot rendezünk. A gyermekek a szülők biztosságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők ötleteket kaphatnak egymástól is a neveléshez, megoszthatják tapasztalataikat egymással. Megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, étrendet, játékkészletet.

14. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. A

kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

14.1. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

15. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása

A hozzánk érkező gyermekek egyénre szabott, szeretetteljes gondoskodást kapjanak és azt a derűs, nyugalmas légkört tapasztalják meg, amelyet otthonukban megszoktak. Emellett a társas kapcsolatok megismerésével és a fejlesztő foglalkozások révén személyiségük fejlődjön, szocializálódásuk erősödjön. Vidám, szeretetteljes odafigyeléssel, a gyermek egyéni sajátosságait, fejlettségét, fizikai állapotát és hangulatát figyelembe véve folyamatosan segítünk a fejlődésben. Nevelésünk-alapelvünk a gyermek pozitív megnyilvánulásának elismerése, megerősítése és támogatása. Egész napos gondozást, nevelést nyújtunk, napi négyeszeri étkezéssel azon szülők gyerekeinek, akik munkaidejük alatt gyermekeik megnyugtató elhelyezését meg kívánják oldani. A tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató segítése, a gyermek felé irányuló bátorítás, az elfogadás, ami fokozza a gyermekben az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A napi tevékenységek rendszeressége kiszámíthatóságot, stabilitást eredményez, ez növeli a gyermek biztonságérzetét. Az új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatás segíti a változások elfogadását, a szokások kialakulását, az új megismerését és az alkalmazkodást. A testi fejlődéshez igyekszünk megteremteni az egészséges és biztonságos környezetet, egyéni adottságaik szerint, derűs, meleg hangulatban. A bölcsődébe kerüléssel járó nehézségeket megpróbáljuk lehetőség szerint megelőzni, csökkenteni. Sok közös foglalkozással szeretnénk az érzelmi fejlődést és a szocializációt segíteni, a társas kapcsolatok kialakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének támogatását. A játékos tanulás segíti a megismerési folyamatok fejlődését, az önálló aktivitás és kreativitásfejlődést. Az új ismeretek nyújtása, a kísérletezés odafigyeléssel történő támogatása, megerősítése előkészület az óvodára. Fontosnak tartjuk környezetünk megismerését, megszerettetését- természeti és társadalmi környezetünk megismerését.

15.1. A nyújtott szolgáltatáselemeink, tevékenységeink

15.1.1. Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel alakítása kiemelkedő jelentőségű a bölcsődében. Pl.: sószoba kialakítása, egészséges ételek. Kiemelt feladat a gyermek testi fejlődésének elősegítése. A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a gyermekek testi képességeinek, fejlődésének

segítése, a gyermekek egészségének védelme, edzése. Az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.

15.1.2. Lelki egészségvédelem

A lelki egészség szempontjából döntő jelentőségűek az első években szerzett benyomások. Az adaptáció és az azt követő időszak érzelmi jelei többnyire láthatóak, de az sem ritka, hogy a gyermek belső feszültségekkel küzd. A kisgyermeket körül vevő bölcsődei szakemberek a gyermek viselkedését folyamatosan figyelemmel kísérik, annak érdekében, hogy felismerjék a lelki problémákat, a stressz jeleit és segítik ezek feldolgozását. Mindent megteszünk azért, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és elfogadja az új környezetét. Figyelünk a mentálhigiénés változásokra, tünetekre és kompetencia határainkon belül kezeljük ezeket. A segítő szemléletű, személyközpontú kisgyermeknevelő hozzájárul a gyermekek lelki egészségének megtartásához. Sikerélményekhez juttatjuk a gyermekeket, megerősítjük a helyes viselkedést. Figyelmet fordítunk az agresszió megelőzésére, a játék segítségével oldjuk a feszültségeket. A szeretetteljes légkör, a rendszeresség, a következetesség biztonságérzetet ad. A gyermekek kedvenc játékukat, átmeneti tárgyat behozhatnak, ami vigaszt nyújt és folytonosságot a családi otthon iránti igényben.

15.1.3. Táplálkozás

A gyerek egészséges fejlődésének fontos feltétele az életkori sajátosságoknak megfelelő egészséges **táplálkozás**, a gyerek egyéni ízlésének ismerete, formálása. A hetente visszatérő zöldség- és gyümölcsfeldolgozó tevékenységek, a közös csemegézés, formálják a gyerekek szemléletét, a szülők figyelme is ráirányul a nyers zöldség- és gyümölcs-fogyasztás, a rágás fontosságára. Fontos az esztétikus terítés és a kulturált étkezési szokások betartása.

15.1.4. A testápolás

A testápolás szolgálja a gyerek tisztaságigényének, egészségügyi szokásainak megalapozását. Az önkiszolgáláshoz szükséges készségek elsajátítását a felnőtt és a gyerek közötti meghitt kapcsolat segíti. Testápolás közben a gyerek utánzási hajlama lerövidíti a szokástanulás folyamatát (mosakodás, kéztörölés, fogmosás, fésülködés, WC használat). Fontos a felnőtt állandó segítőkész jelenléte.

15.1.5. Fogápolás

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek minél korábbi életkorban megismerkedjenek a fogápolás eszközeivel annak lehetőségeivel, hogy egész életre szóló alapvető kultúrhygiénés szokásként alakuljon ki a fogmosás igénye.

15.1.6. Szobatisztaságra nevelés

Fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy pelenkázás, biliztetés, WC használata a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően történjen és minden alkalom után mindig szappannal mossanak kezét.

15.1.7. Az öltözködés

Az öltözködés a test védelmét szolgálja az időjárás változásaival szemben, és a gyermeki önállóságot, ízlésvilágot alapozza. A gyerek ruházata a sokféle tevékenység gyakorlásához, az időjárás változásaihoz igazodó, kényelmes, könnyen fel- és levehető legyen. A jó cipő nemcsak erősíti, és védi a lábat, hanem megakadályozza a lúdtalp kialakulását is.

15.1.8. A mozgás

A mozgás belső igény, élmény a gyerek számára, amit felszabadultan, jókedvűen, örömmel végez., a gyerek mozgásigénye egyénileg eltérő. A gyermeki mozgásigény kielégítését a változatos tevékenységek szolgálják. A gyermek legtermészetesebb megnyilvánulása a mozgás. Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki az alapvető mozgásformák. A gyermekek mozgásigénye nagy, az egészséges gyermek szívesen és örömmel mozog. A mozgásigény kielégítését a szabad játék és mozgás biztosításával, a szabadban és a szobában történő tevékenységekkel, mozgáskezdeményezéssel segítjük. A környezetet balesetmentessé tesszük, a veszélyhelyzeteket igyekszünk kiküszöbölni. Olyan körülményeket teremtünk, amelyek fokozzák a mozgáskedvet, változatos mozgásformákra adnak lehetőséget. Elegendő időt, megfelelő helyet, eszközöket biztosítunk a mozgáshoz a csoportokban a zárt teraszon és az udvaron. A csecsemőknek védett, elegendő térrel rendelkező helyett biztosítunk (hempergő, elkerített szobasarok). A gyerekek állandó felügyelet mellett, szabadon, egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolhatják a nagymozgásokat, finom mozgásokat. A mozgás pozitívan hat az idegrendszerre, a növekedésre, az egészség fenntartására, a betegségek megelőzésére, de segíti az én-tudat fejlődését és az alkalmazkodást. A mozgás folyamatában a gyerek ellenálló képessége fokozódik, szervezete alkalmazkodik az évszakok változásaihoz. Fontos, hogy a gyerekek, minden évszakban, minél több időt töltsenek a szabadban. A jó levegő, a napfény a gyerekek edzését segítik. A gyerek egyéni érzékenysége és az időjárás sajátosságai meghatározzák a felnőtt bánásmódját.

15.1.9. Levegőzés

Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, a friss levegőn tartózkodást, kinti játékot, mozgást.

15.1.10. A pihenés

A pihenés az alvás a gyerek egyéni alvásigényének kielégítését, testi fejlődését szolgálja. A nyugodt pihenés légkörének megteremtése minden dolgozó feladata.

15.1.11. Érzelmi nevelés

A hagyományörző szemléletű nevelés, a gyerek érzelmi, értelmi fogékonyságára alapoz. A összetett tevékenységrendszerből fakadó motivációk, az érdekes élményekkel a gyermek érzelmi életében meghatározó változásokat idéznek elő. A népi mondókák ritmikussága, az énekes játékok mozgáselemei, a hagyományörző népdalok, a népmesék varázslatos világa is sajátos érzelmi hatást hordoz. A megismerési folyamatot érzelmek kísérik. Az érzelmek jelzik a gyereket ért hatások mikéntjét, egyben további értelmi aktivitásának motiváló erejévé válnak. Az érzelem kifejezés egy része veleszületett. Később a gyermek utánzás útján megtanulja az érzelmeit kifejezni és kezelni. Ezért is nagy a környezetében élők, az Őt nevelők felelőssége. A családi háttér ismeretében törekedni kell megismerni, megérteni a gyerek érzelmi megnyilvánulásait. Alkalmat és lehetőséget teremtünk a gyermek pozitív érzelmeinek kiváltására: a testi szükségletek kielégítésével, a derűs, biztonságos környezet létrehozásával, a kötődés- szükséglet kielégítésével, a megerősítő, elfogadó magatartással, az értékek, élmények nyújtásával.

15.1.12. A szocializálódást segítő nevelés

A hagyományápoló nevelés visszatérő közös tevékenységei, hagyományai, megteremtik az együttélés egyedi kommunikációs kapcsolatrendszerét. A hagyományörzés sajátos teret nyújt a gyermek szocializálódásához. Így a játékban megjelenő hagyományápoló tevékenységekben gyakorolja az önkifejezés formáit, a társas érintkezés mintáit a közös élmények hatására, valamint megérez a közösség ősi összetartó erejéből. Ha a felnőtt ölelő szeretete átsegíti a gyermeket a kapcsolatfelvétel nehézségein, és mindezt melegséggel teli élmények, társaktól kapott elfogadó jelzések erősítik, a gyerekekben létrejön az a biztonságérzet, ami további szocializálódásának alapja. A gyermek ebben az életkorban érzelmi fogékonysága által nem a verbális elemekre, hanem a metakommunikációra érzékeny. Ha a tekintet, a gesztus, a mimika, a testtartás, a térköztávolság összhangban áll a szóbeli

közléssel, a gyerekekben felébreszti a kipróbálás, az utánzás vágyát, a felnőtt viselkedése minta lesz számára. A szocializálódás alakulásának szinterei: - A beszoktatás időszaka és az együttlét a mindennapokban.

15.1.13. Értelmi nevelés

A játékba ágyazott hagyományörző tevékenységeivel kínáljuk a gyerekeknek a változatos cselekvésen alapuló tapasztalatszerzés lehetőségeit. A gyerek tevékenységének az állandóságát a gyerek állandó érdeklődési vágya tartja fenn. A cselekvés során a gyerekekben kellemes testi érzés, jóleső belső érzelm támad. Az érzelm a gyermeki érdeklődés egyik irányító, mozgató ereje, így az érzelmi állapot mindig a cselekvés akarásának elindítója. A gyerek, ami iránt érdeklődik, törekszik megismerni, így indul a megismerés folyamata. Érzékszervein keresztül szerzi a tapasztalatokat, érzelmi benyomásokat. Ugyanígy cselekvésre készíti a mozgás általi tapasztalat, amikor a mozgásöröm készíti az újabb és újabb próbálkozásokra. Ezek az érzékszervi, mozgásos sémák tapasztalatai indítják el a tanulás folyamatát. Ezt a tanulási folyamatot felgyorsítja a környezet érzelmi hatás többlet. A gyerek értelmi képességei fejlődnek.

15.1.14. Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv áthatja az élet minden mozzanatát, teljes folyamatában jelen van, annak szerves része. A hagyományörző szemléletű nevelés tudatosan ráirányítja a figyelmet az anyanyelv szépségeire. A gyakori mondókázás, a mindennapos mesélés, az éneklés, a hagyományápoló tevékenységek gyakorlása által a gyerek intenzívebben részesül az anyanyelvi élményében. Az anyanyelv jelrendszerét a gyerek a játékos tevékenységek, a társas érintkezések során, utánzás alapján sajátítja el. A beszédtanulást befolyásolja a gyerek ép idegrendszere, a családi, a bölcsődei környezete. A gyermek nyelvi fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a családok anyanyelvi kulturáltságának ismerete. A felnőtt a kapcsolattartás során, - ha szükséges - meggyőzi a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról: a szülői szó, az esti közös mesélések, verselések, beszélgetések mintát adnak a gyerekeknek, további nyelvi fejlődésében, szocializálódásában meghatározó a szerepük.

15.1.15. Ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A bölcsőde hagyománya lehet a gyerekek születésnapjához, számukra ez várva- várt esemény. A gyermek központba kerül, társai ráfigyelnek, vele törődnek, őt ünneplik. A gyerekek számára fontos ünnep az Édesanyák ünnepnapja. Az anya köszöntésére a gyerek érzelm teli aktivitással készül. A felnőtt az érzelmi kötődés mélyítését szorgalmazza, az ajándék készítés segítségével és nem a szereplésre koncentrál. Az ünnepnap akkor teljesebbé válik a gyerek számára, ha bensőséges, az anya ölében ülés, a közös cirógató játék által újraélteti az anyából sugárzó biztonságot. A felnőttek világához kapcsolódó ünnepek a gyerekekben érzelmi benyomásokat keltenek. Az Ünnep értelmét később szerzett ismeretek világítják meg. Az évről-évre visszatérő, az időjárás változásaiból fakadó tevékenységek: - töklámpás készítés- adventi koszorú készítés- mézeskalács sütés- karácsonyi asztalterítés- farsang- húsvét- locsolkodás, - anyák napja- gyereknap és persze megújuló hagyományunk a ballagás.

16. A bölcsődés gyermekek fejlesztési tervének célja

A bölcsődés gyermek fejlesztési tervének célja, a gyermek személyiségének sokoldalú fejlesztése. A tevékenységek a gyermeki kíváncsiságra építve, játékosan, kötetlen formában valósulnak meg intézményünkben.

- Ének-zene tevékenység:

Feladat: énekek, énekes mondókák megismertetése a gyermekekkel.

Cél: Az ének-zene iránti érdeklődés felkeltése, az ének-zene megszerettetése, a gyermekek beszédének, ritmusérzékének, ütemérzékének fejlesztése. Hagyományőrzés és tisztelet.

- Környezeti tevékenység:

Feladat: környezetünk változásainak, az élővilág megjelenésének megfigyelése. Több idő eltöltése a szabadban, séta. Virágokkal való ismerkedés. A bogarak, rovarok megfigyelése. Madarak etetése. Kis állat simogatás és sétakocsikázás. Fák megfigyelése.

Cél: évszakok jellemzőivel való ismerkedés. Utcai viselkedés gyakorlása /pl.: halk beszélgetés a társakkal, köszönés/. Ok-okozati összefüggések keresése. Folyamatos etetés és gondoskodás a madarokról, erősíti bennük a figyelmességet, segítőkészséget, önzetlenséget.

- Vizuális tevékenység:

Feladat: ismerkedés a ceruzával, zsírkrétával, gyurmával, azok használatáról. Színezés, festés, papírhajtogatás. Fakockával való építés.

Cél: az alkotó tevékenységből fakadó örömszerzés. Szenzomotoros koordináció fejlesztése. Finommozgás fejlesztése. A ceruza helyes fogásának elsajátítása. A vizuális tevékenység végén az ecset tisztítása, az eszközök helyére rakása. Szabálytudat alakítása.

- Irodalmi-, anyanyelvi tevékenység:

Feladat: mondókák, versek gyakori ismételtetése. Bábozás. Képeskönyv nézegetése állatokról. A természet és a benne élő állatok védelméről való beszélgetés.

Cél: a versek, mondókák bemutatásával irodalmi élmény nyújtása. A gyermekek szókincsének bővítése. Anyanyelvi nevelés, az egész napot átszövő spontán beszélgetések során. Bábjátékokkal az erkölcsi, esztétikai érzelmi nevelés. Egyéni élmények, tapasztalatok kerülnek kifejezésre. Egymás meghallgatása, toleranciára törekvés.

„A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.”

- Mozgás fejlesztés: Népi játékok.

Cél: mozgáskoordináció, egyensúlyérzék, nagy mozgások fejlesztése.

17. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére

Nevelő-gondozó munkánk során arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körülölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. A tulajdonságok megszerzése közben sajátítják el a társadalmi együttélés alapvető szabályait, mely a későbbiekben segíti a társadalomba való beilleszkedésüket.

Az élet első éveiben ezt csak az egyén fejlődési üteméhez igazodó fejlesztéssel lehet elérni.

Sok területen önállóvá válik a gyermek (étkezés, öltözködés, tisztálkodás).

- Környezetében jól tájékozódik, ismeri a napi eseményeket, a csoportokban kialakított szabályokat, ezekhez megfelelően, erőfeszítés nélkül tud alkalmazkodni.
- Gazdag szókincese van, a felnőttekkel való kapcsolatfelvétel beszéd útján történik.
- Szobatisztává válik.
- Egyéni fejlődésmenetét figyelembe véve játéka korának megfelelő szintet mutat.
- Társas kapcsolatai kialakulóban vannak.
- Mind a szülő, mind a gondozónő véleménye szerint óvodaéretté válik.

18. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

Folyamatos kapcsolattartás:

- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Védőnői szolgálat
- Füzesgyarmat Polgármesteri Hivatal
- Füzesgyarmat Város Önkormányzata
- Módszertani Intézmények
- Füzesgyógy Kft. és Napközi konyha
- KENYSZI

- Gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival
- Szülői érdekképviselő

Esetenkénti kapcsolattartás:

- „LURKÓFALVA” Óvoda
- Tanulási képességet vizsgáló bizottság
- Fejlesztő szakemberek (logopédus, pszichológus, stb.)
- Békés Megyei Kormányhivatal Szeghalmi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
- Civil szervezetek

A kapcsolattartás formái: telefon, e-mail, fax, és személyes találkozók.

19. A bölcsődei nevelés- gondozás főbb helyzetei

Bölcsődénkben a gondozás bensőséges interakciós helyzet a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, a helyes szokások kialakítása. A gondozás minősége meghatározza a gyermek közérzetét, a gyermek felnőtthöz való viszonyát. A gondozási műveletet úgy végezzük, hogy a gyermeknek örömforrás legyen a gondozás, és aktívan együttműködjön. Elvárásaink igazodnak a gyermek életkorához, fejlettségéhez, aktuális állapotához. Ha nincs kedve együttműködni, rugalmasan alkalmazkodunk állapotához, és a műveleteket vagy annak egy részét elvégezzük helyette. A felnőtt tapintatos bánásmódja, elfogadást kifejező verbális és nonverbális kommunikációja kihat a gyermek pozitív én-képének kialakulására, az önelfogadásra. Gondozás közben fontos nevelési feladatokat is ellátunk, pl. egészséges életmódra nevelés, helyes szokások kialakítása, életkornak megfelelő napirend kialakítása. Pozitív nevelési módszereket alkalmazunk (dicséret, bátorítás, elismerés). Lehetőségeket ajánlunk, ismereteket adunk. A kisgyermeknevelők a gondozás közbeni tapasztalataikat megbeszélik és egyeztetik az eljárásokat. Ez biztosítja az egységes nevelést. A szülők a beszoktatás alatt, majd azt követően is megfigyelhetik a gondozást, és összevethetik az otthoni módszereikkel.

19.1.A gondozás szervezése

A gondozást az ölelkezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ- kisgyermeknevelő végzi. Távollét esetén a helyettesítést a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy csoportból egy kisgyermeknevelő és legfeljebb két kisgyermek tartózkodik. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

19.2.Gondozási műveletek

Pelenkázás, bili, WC-használat

A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos saját pelenkát használunk. A pelenkát naponta többször cseréljük: reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A székletes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint a pelenkacserét a pólózón fektetve vagy állva végezzük. Csak az enyhén nedves gyermeknél használunk törlőkendőt az alsó test törlésére. A vizeletes és székletes gyermekeknél a folyóvizes lemosást alkalmazzuk. A folyóvizes lemosás tisztább, és kellemesebb komfortérzést ad. A lemosás alatt lehetőséget biztosítunk a vízzel való ismerkedésre, és az együttműködésre. Az otthon bilit használó gyermekek a bölcsődében is bilit használhatnak, a gyermekvécét, mint lehetőséget ajánljuk fel. A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, a kislányoknak a törlést a kisgyermeknevelők segítik. A szobatisztaság kialakulását nem sűrgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Az idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján minden gyermek szobatiszta lesz.

Testápolás

Testünk tisztasága nem csak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek megelőzésében is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért gyakran kezet mosunk. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Mindig kezet mosunk pelenkacsere és a WC használat után. Fontos feladatunk a helyes kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony és hagyományos szappant használunk. A kézmosást, törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtti fésülködés a mozdulatok gyakorlása mellett, a testséma kialakulása, a saját test jellemzőinek megismerése szempontjából is fontos, ezért egész alakos tükröt használunk. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően a reggeli gondozás idején kerül sor a szájöblögetésre, a fogmosásra. A gyerek saját eszközöket használnak. A kisgyermeknevelő megmutatja a helyes mozdulatokat is. Tanítjuk a helyes orrfújást, a papír zsebkendő használatát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, izléses, kényelmes, legyen. Lábbelije egészséges, tartsa a bokáját. Elegendő időt adunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérik tevékenységüket, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt, stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet fejlesztjük. A gombolást, fűzést játék közben is gyakorolhatják. A testápolással kapcsolatos szokások kialakítását következetesen végezzük, azzal a céllal, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a kéz- arcmosás, az alapos törülés, a fogmosás, a fésülködés, és az igényes, rendezett öltözék.

Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Eredményünk, ha örömmel, jó étvágyal fogyasztják az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ülben vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játékból érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyermekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. Az étkezéssel a kisgyermeknevelők feljegyzést készítenek a gyermekek egyéni dokumentációjába.

Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak, vesznek részt aktívan a gondozásban, ha egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Gyermekfektetőn, heverőn, kuckóban pihenhettek. Az alváshoz optimális feltételek szükségesek: átszellőztetett szoba, állandó alvó hely, csend, nyugalom, kényelmes ruházat, póttárgy. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. Fekvő gyermeknek a fulladásveszélye miatt nem adunk cumisüvegbe folyadékot. Ébredés után csendes játékokra van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

Játék

A játék egyetemes emberi, belső késztetésből fakadó örömteli tevékenység. Életszükséglet. A játék útján történő tanulás döntő hatású az ember személyiségfejlődésére. A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti, az érzelmi, értelmi és a szociális fejlődést, Értéknek tekintjük a szabad játékot, az önálló mozgást, aktivitást, az alkotást, a kreativitást. Személyi és tárgyi feltételek biztosításával, jól szervezett napirenddel segítjük elő a nyugodt játéktevékenységet. Fontosnak tartjuk a játék során is a gyermek megismerésén alapuló egyéni bánásmódot, a személyközpontúságot. A kisgyermeknevelő a gyermek igényétől és a helyzettől függően vesz részt a játékban, pl. kezdeményez, ötletet ad, segíti a megosztást, bátorít, együtt játszik a gyermekkel, stb. Viselkedése, kommunikációja minta a gyermekek számára. Érzelmi biztonságban indirekt módszerekkel az értelmi fejlődést segítjük.

Módszertani levél, fejlődéslélektani, pedagógiai, neveléslélektani ismeretek segítenek abban, hogy önálló felelősséggel hozzassunk döntéseket a gyermekek játéktevékenységével kapcsolatban.

A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- A napirenden belül elegendő eszköz, idő, és hely biztosítása.
- Igény szerint kezdeményezés, és szerepvállalás a játékban.
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együttjátás) biztosítása.
- A gyermeki játék önállóságának biztosítás.

A játéktevékenységhez szükséges eszköztárunk:

- Manipulációs játékok
- Építő, konstruáló játékok
- Utánzó, és szerepjátékok eszközei
- Képességfejlesztő játékok
- Nagymozgásokat fejlesztő játékok
- Udvari játék eszközök

A játékfajtaikat úgy válogatjuk össze minden csoport számára, hogy a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelőek legyenek. A játék és a tanulás kisgyermekkorban teljes mértékben összekapcsolódik.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikusá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a gondozónó kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a

tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. Fejődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítés stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveltsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

Tanulás

A tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalat- és információszerző folyamatot, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és a gondolkodásban. A tanulás nem csupán ismeretszerzés, átszövi a bölcsődei élet egészét. Legfőbb motiválója a személyes kíváncsiság, érdeklődés. A tanulási vágy belső motívum: a gyermek örömet leli az egész folyamatban, és annak eredményében egyaránt. A tanulás a gyermekek életkorából és fejlettségéből adódóan tevékenységbe ágyazottan történik. Legfőbb színterei a természetes élethelyzetek: gondozás, játék a felnőtellel és a társakkal, együttes tevékenységek, kommunikáció. A tanulás jelentős mértékben utánzásra alapuló spontán tevékenység, játékos tapasztalatszerzés. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás egyik fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltétele a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakció.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során figyelembe veszi, hogy esetükben hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és direktbben részt kell venni benne. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán. Fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, optimálisan ingergazdag környezettel tesszük lehetővé, hogy a gyermek nyitottan, érdeklődéssel forduljon a környezet felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni. Sok lehetőséget kínálunk tapasztalatszerzésre, a szűkebb és a tágabb környezet megismerésére. Magyarázattal, bátorítással, elismeréssel segítjük a megértést, a feldolgozást. Követhető, pozitív mintát nyújtunk a gyermeknek. Teljesítményelváráshoz kötött, direkt ismeretadásnak nincs helye a bölcsődében.

Szabadidős tevékenység

A szabadidős tevékenység szerepe rendkívül fontos, hiszen a bölcsődében eltöltött idő legnagyobb részében – a gondozási műveletek kivételével – a gyermekek tevékenysége nem szabad, hogy kötött tevékenység legyen. Ezekben a helyzetekben fejlettségi szintjének megfelelően, szabadon, kedve és igénye szerint választhat, illetve dönthet a felkínált tevékenységi formák között. Színterei lehetnek a bölcsőde épületének helységei és udvara, ahol a tevékenységek végzése közben mindig biztosított a kisgyermeknevelői felügyelet. A szabadidős tevékenységeknek nincs külön eszköztára, mivel minden használható, ami a bölcsődében a gyermekek számára található.

20. Komplex művészeti, esztétikai nevelés

A korai életszakaszban a művészeti nevelés legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermekek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, az ízlés kialakítása, az érzelmi intelligencia fejlesztése. Főként játékhelyzetben valósul meg. A gyermekek önkéntes alapon vesznek részt a kezdeményezésekben. A teljesítmény, az alkotás nem elvárás. A szülőket mintanyújtással, zenei és irodalmi anyagok megismertetésével segítjük.

Ének–zenei nevelés

Bölcsődéink nevelői tevékenységének fontos eleme az **ének**, a gyermekek zenei nevelése. A dalos játékok, a ritmikus mondókák, énekelgetés hatással van a gyermekek társas kapcsolatainak, mozgásának- és hangadásának alakulására. Zenei nevelőmunkánkat Forrai Katalin: "Jár a baba, jár", „Ének a bölcsődében.” című gyűjteményére, népi mondókákra és a népdalok dallamvilágára alapozzuk. Az énekelgetés, dúdolás, a höcögtetés, az érintgetés a felnőtt és a gyermek érzelmeinek is pozitív irányultságát eredményezi. A zajkeltő eszközök, a hangszerek megismerését a napi tevékenység részeként értelmezzük. Az élő énekszót részesítjük előnyben. Énekelünk személyes kapcsolatban, játékhelyzetben, játékeszközt használva. Ismételtetéssel, mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt. Házi készítésű hangszerekkel bővítjük a hangeszközöket. A gyermekek magas hangjához alkalmazkodva énekelünk. A zenei anyagokat gondosan választjuk meg, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni állapotának, érzelmi hangulatának megfelelően. A kisgyermeknevelők a nevelési évre összeállítják, tervezik meg, mit énekelnek napi rendszerességgel, mit az ünnepek közeledtén, mit alkalmaznak meghallgatásra, vigasztalásra, altatásra. A kisgyermeknevelő kompetenciája milyen helyzetben, hol alkalmaz mondókát, dalt, a nyugodt gondozási – nevelési légkör, a gyermek jó hangulatának érdekében. Étkezés közben nem énekelünk.

Anyanyelvi, irodalmi nevelés (mondóka, vers, mese, báb)

A vers, mese nagyhatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi (beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet) és szociális fejlődésére. A mondóka, vers ritmusa, képes könyv nézegetése közbeni közelség, a mese tartalma az érzelmeiken keresztül hat a gyermeki személyiségre. Információkat, ismereteket nyújt, oly módon, amire szinte semmilyen egyéb helyzetben nincs mód. A képeskönyveket tudatos megfontolással szerezzük be. A művészeti alkotás, hagyományörzés, mint minőség, és a kisgyermek számára érthető megközelítés a megfelelő választás. Fontosnak tartjuk, hogy valamennyien megfelelő irodalmi anyaggal rendelkezünk (vers, mese, mondóka), melyből a gyermekek igénye, fejlettsége szerint válogathatunk, adott szituációkhoz (rajzolás, gyurma, főzőcske, stb.) kapcsolódni tudunk. A gyermekek a népi mondókák, versek, mesék mellett, azokat a történeteket is szeretik, amelyek róluk szólnak, a mindennapi eseményeiket, élményeiket fogalmazzuk meg. Közös öröm, az én-tudat és a gyermeki emlékezet fejlesztése együttesen érvényesül.

Vizuális nevelés (firkálás, rajzolás, gyurmázás, ragasztás, stb.)

A tevékenység maga az örömforrás, érzelmek feldolgozása, önkifejezés. A kisgyermeknevelők életkornak megfelelő, változatos eszközökkel, játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, technikai tanácsadással segítik a tevékenységet. Az alkotó tevékenység kibontakozása szempontjából alapvető tevékenységnek tekintjük a firka- korszakát, aminek feltételeit naponta, minden bölcsődei csoportban megteremtjük. Gyurmázásra (só-liszt és főzött gyurma) is állandóan lehetőséget adunk. A gyermekek alkotókedvét dicsérettel, bátorítással, elismeréssel erősítjük. A firkákat, rajzokat, alkotásokat megbecsüljük, megőrizzük. A csoportszobákat, öltözőket a gyermeki alkotásokkal és a kisgyermeknevelők által készített évszakknak megfelelő, ízléses dekorációkkal, képekkel, fotókkal, díszítjük, mellyel a kisgyermek vizuális nevelését szolgáljuk.

Esztétikus környezet biztosítása

A berendezések, felszerelési tárgyak megválasztása nemcsak a szükségletek kielégítése, hanem az esztétikai nevelés, az ízlésformálás szempontjából is fontos. Lehetőségeink szerint úgy válogatjuk meg a tárgyakat, hogy a falak színe, a textíliák, a függönyök színe harmonizáljon egymással. A szülőket is bevonjuk a környezet alakításába, ennek érdekében kézműves foglalkozásokat tartunk.

Környezeti nevelés

Szakmai programunkban kiemelt célként jelöltük meg a környezet megismerését. A kisgyermek számára a fejlődés, elsősorban a mozgásfejlődés során nyílik a világ, megismerése a szűkebb környezetből halad az egyre táguló felé. A megismerési folyamatban a kisgyermeknevelő fontos szerepet tölt be. A tudatos tartalommal kitöltött beszélgetések segítik a kisgyermeknevelő – gyermek kapcsolat elmélyülését. Fontosnak tartjuk a természeti környezet megismertetését, megszerettetését. A természet szeretetére, védelmére való nevelést nem lehet elég korán elkezdni! Nagyon fontos a példamutatás, a beszélgetés spontán vagy a gyermekek által felvett témákban. Bölcsődés gyermekeink levegőztetésébe rövid sétákat is szoktunk beiktatni. Séta közben ismereteket szerzünk a környezetünkről a közlekedési szabályok betartásának fontosságáról, megfigyelhetjük az évszakok változásait, a földtől a fák lombjáig. Figyelemmel kísérhetjük a madarak, a bogarak, a méhek, a csigák életét. Az időjárás és az évszakok változásának kapcsán bővíthetjük öltözködéssel kapcsolatos ismereteinket, a természetben zajló történéseket, a színek változását. Tavasszal megfigyelhetjük az ébredő természet csodáit, virághagymákat bujtatunk, magvakat csiráztatunk az ablakba elhelyezett edényekbe. Nyáron nagyon sok időt a szabadban töltünk, figyelve a napsugarak elleni védekezésre, közösen locsoljuk a fákat, a virágokat. Ősszel falevelet gyűjtünk, ismerkedünk a természet „sokszínűségével”, terméseket és terményeket gyűjtünk, felhasználjuk alkotótevékenységekhez és a szoba díszítéséhez. Télen a gyakori időjárás változás megfigyelése, a hideg elleni védekezés, az öltözködés nagyon sok beszélgetésre ad lehetőséget. A bölcsőde kertjébe kihelyezett madáretetők feltöltésében szívesen segítenek és érdeklődve figyelik a kismadarak életét. A bölcsőde kertjében, udvarában található néhány gyümölcsfa is (meggy, szilva, birs). Figyelemmel kísérjük a fák életét egészen a rügyezéstől a gyümölcserésig. Ezeknek a fáknek a gyümölcséből készítünk a gyermekek számára pl. süteményt, salátát, vagy közösen leszedjük és elfogyasztjuk, ezáltal ismerkedünk az ízekkel. Úgy gondoljuk, hogy környezetünk megismerésében és védelmében fontos szerepe van a felnőtt társadalom példamutatásának is.

21. A biztosított szolgáltatások formái, köre

Gyermekeknek

- napi négyzeri étkezést, korszerű és az életkornak megfelelő táplálkozást, gondosan összeállított étrendet
- a különleges táplálkozási igények kielégítését diétás étkeztetéssel
- szakszerű és szeretetteljes nevelés-gondozást
- jól szervezett, rugalmas folyamatos napirendet
- sokféle játéklehetőséget, önálló és szabad játékot, együtt játszást a társakkal: szobában, játszóudvaron és játszóterazon
- életkornak megfelelő, változatos játékeszközöket, fejlesztő-játékokat
- zene- és mesehallgatást, bábozást
- firkálási, rajzolási lehetőségeket, gyurmázást, festést
- játékos tornát, mely elősegíti a nagy mozgás fejlődését
- a személyiség, a kreativitás kibontakozását
- azonos korú gyermekek megismerését, együtt-játszást
- fejlődéshez szükséges nyugodt kiegyensúlyozott, biztonságos légkör megteremtését,
- egészségvédelem, egészségnevelés, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése,
- „saját gondozónő” rendszer, egyéni bánásmód,
- megfelelő idő a szabadban való tartózkodáshoz,
- személyes hygiéné feltételinek biztosítása,
- hagyományok őrzése
- szakmák, foglalkozások megismertetése
- jeles napok, ünnepek megismertetése, megszerettetése, ápolása
- külső világ tevékeny megismertetése
- óvodai életre való felkészítés,
- bölcsőde orvosi ellátás
- piktogramok kihelyezése a fürdőszobában, ezzel is segítve a gyermekek tájékozódását

Szülőknek nyújtott szolgáltatások

Munkánk során fontosnak tekintjük, hogy együttműködő, harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki a családokkal, segítsük egymást a gyermek nevelésében. Ennek teljesüléséhez kínáljuk az alábbi lehetőségeket:

- a szülők és a gyermekek ismerkedhetnek a bölcsődével, még a felvétel előtt
- kisgyermeknevelők családlátogatást végeznek, lehetőleg a beszoktatás kezdete előtt látogatják meg otthonában a kisgyermeket
- szülővel történő fokozatos beszoktatással segítjük a gyermekek alkalmazkodást az új környezethez
- a szülők és a gondozónők a reggeli érkezés és a délutáni hazaadás alkalmával tájékoztatják egymást a gyermekkel kapcsolatos fontos eseményekről, a változásokról
- a kisgyermeknevelők írásban is tájékoztatást nyújtanak a családok számára a gyermek fejlődéséről, a változásokról
- a jeles napokat, ünnepeket együtt tartjuk a csoportban.
- ismertető anyagok / bölcsődei élet, beszoktatás, stb../
- A bölcsődei gondozás-nevelés alap programjának magas szintű, maradéktalan megvalósítása.
- A nevelő-gondozó munka tárgyi feltételeinek biztosítása, a még családiasabb, otthonosabb környezet megteremtése, az „apró” változtatások szükségességének meglátása, folyamatos újragondolása.
- A családokkal, szülőkkel nyitott, elfogadó kapcsolattartás kiszélesítése, hangsúlyozva a család védelmét, a család kompetenciájának erősítését.
- Tudatos törekvés a családok, szülők, mint partnerek igényeinek megismerésére, a partner központú működés megerősítése. Folyamatos tájékozódás az igények teljesüléséről és a visszajelzések alapján a szükséges korrekciók elvégzése. Tájékoztatás a szülők felé közvetlen személyes kapcsolaton, illetve közvetett kapcsolaton keresztül.
- Igényfelmérés alapján tanácsadás, előadások tartása, különböző témakörökben.
- Szülők bekapcsolása a bölcsődei életbe. (Farsang, Anyák napja, Mikulás, Karácsony stb.)
- Szülői elégedettség mérése.
- Szülői fórumok. Esetleges külsős szakemberek meghívásával.

22. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelése, gondozása

Bölcsődénk a teljes integráció keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult kisgyermek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult kisgyermek maximum 10 fős csoportban nevelkedhetnek intézményünkben, az átlagosan fejlődő kisgyermekkel való együttnevelkedés előnyeinek figyelembevételével. Ellátásuk team munkában történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, bölcsődeorvos, védőnő, család- és gyermekjóléti központ munkatársa.

A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el, nevelés-gondozását a gyermek egyéni igényének figyelembevételével végezze. A kisgyermeknevelő a sérült gyermekekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél.

A sérült gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napi gondozási ideje négy óránál kevesebb időtartamban is meghatározható.

A kisgyermeknevelő több elemből álló habilitációs munkát végez gondoz, napirendbe illesztve végzi az egyéni és csoportos foglalkozásokat a gyógypedagógus irányítása alapján.

23. Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a felvétel kérelemre történik, melyet a szülő/törvényes képviselő terjeszthet elő. A felvétel a felvételi kérelem kitöltésével, a szülővel való személyes elbeszélgetés után történik. A bölcsődénkben az előjegyzés és a felvételi kérelem benyújtása egész évben folyamatos. A felvételi kérelmet a bölcsődevezető saját hatáskörben bírálja el, a bírálat szempontjai az alábbiak:

- illetékesség és hatáskör,
- elhelyezés sürgőssége, krízis jellege,
- gyermek testi, értelmi, érzelmi állapota,
- gyermek életkora,
- speciális ellátási igények,
- az üres férőhelyek megléte.

Bölcsődénk a szolgáltatást a szülővel kötött ellátási szerződés (megállapodás) alapján nyújtja. A megállapodás megkötése előtt a szülő/törvényes képviselő a bölcsődevezetőjétől tájékoztatást kapnak a házirendről, a fizetendő térítési díj összegéről és megállapításának módjáról, szabályairól, illetve a panaszkezelésről, érdekképviseleti fórum működéséről, annak tagjairól, beszoktatás menetéről. Az ellátással kapcsolatos megállapodás tartalmazza a 1997. évi Gyvt. szerint kötelező elemeket és a szolgáltatással kapcsolatos egyéb jogokat és kötelezettségeket.

A jelentkezéshez/felvételhez szükséges dokumentumok:

- felvételi kérelem
- szülő (gondviselő) személyi okmányai (személyi igazolvány, lakcímkártya)
- gyermek TAJ kártyája, lakcímkártyája
- beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:
- szülő (gondviselő) személyi okmányai (személyi igazolvány, lakcímkártya)
- gyermek TAJ kártyája, lakcímkártyája
- munkáltatói igazolás a szülők munkavégzéséről
- gyermekorvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges
- a gyermek oltási könyve
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetén az arról szóló határozat.

Az ellátás igénybevétele

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi orvos, házi gyermekorvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Az ellátás iránti kérelem és annak nyilvántartása a következő nyomtatványok vezetése útján történik:

- Felvételi kérelem
- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap
- Megállapodás
- Értesítés a bölcsődei felvételtől
- Nyilatkozatok

24. Az intézményi jogviszony megszűnése, megszüntetése

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével
- a bölcsődei nevelési év végén (naptári év augusztus 31.), ha a gyermek a 3. életévét betöltötte,
- orvosi javaslat mellett a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-én,
- szakértői bizottság szakvéleménye alapján felvett és gondozott fogyatékos gyermek 6 éves korában,
- megszűnik az ellátás abban az esetben, ha a szülő nem kívánja gyermeke számára a szolgáltatást igénybe venni az ellátást igénybe vevő saját kérésére.

Az intézményi jogviszony megszüntetése:

- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.
 - A bölcsőde orvosa szakvéleménye kialakításához más szakemberek (gyógypedagógus, pszichológus, gondozónő stb.) véleményét is kikéri.
 - Ha a jogosult rendszeresen nem tesz eleget a személyi térítési díj fizetési kötelezettségének, és nem működik együtt a szolgáltatóval.
- A felmondási idő alapszolgáltatás esetén tizenöt nap.

25. A bölcsődevezető és a kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség ill. a folyamatosság. A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága). A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni. Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a korai fejlesztés és gondozás feladatait – a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményére épített – fejlesztési évre készített egyéni fejlesztési terv alapján kell végezni. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta) készíti el. Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell az értelmi fejlesztés, a hallásfejlesztés, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, a pszichológiai fejlesztés feladatait. A fejlesztést – gondozást végző gyógypedagógus (terapeuta) központilag kiadott nyomtatványon egyéni fejlesztési naplót vezet. A gyermek fejlődését a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), központilag kiadott nyomtatványon értékelő lapon értékeli. Az egyéni fejlesztési tervet és az értékelési lap egy példányát megküldi a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnak, illetve a szülőnek, egy példány az ellátó intézményben marad.

A bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások, dokumentációk:

Dolgozókról:

- „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok” ,
- Beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra ,

• Ellátottakról:

- Felvételi nyilvántartás és számítógépes adatnyilvántartás.
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről a gyermekvédelmi törvény 32. § (4) bekezdése.

- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről a gyermekvédelmi törvény 33. § (2) bekezdése.
- Havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta: felvett gyerekek .%, gondozott gyerekek . %.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet.
- Gyermekétkeztetés – intézményi térítési díj kedvezmény – elszámolása.
- Hatósági bizonyítvány, illetve igazolás, határozat a 3 vagy több gyerekes illetve tartósan beteg gyereket nevelő családok étkezési térítési díj kedvezményéhez.
- Ingyenes étkezés – önkormányzat határozata a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultságáról.
- KSH Bölcsődei Kérdőív, illetve az online adatszolgáltatás a KSH rendszerben.
- Heti étrend .
 - Költségvetés készítése.
 - Szakmai Program készítése.
 - Elkészíti a SZMSZ-t, kötelező mellékleteit, függelégeit, valamint az intézmény Belső Szabályzatait. (munkaköri leírások, szabályzatok készítése és felülvizsgálata).
 - Dolgozók szabadságának nyilvántartása.
 - Dolgozók jelenléti kimutatása.
 - Személyi anyagok vezetése.
 - Dolgozó nyilatkozata arról, hogy nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatt eljárás gyermekvédelmi törvény 15. § (8) bekezdés
 - Dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása.
 - Élelmezés egészségügyi minimum tanfolyamok nyilvántartása.
 - Kis- és nagyértékű eszközök nyilvántartása (leltár).
 - Éves munkaterv, munkatervi beszámolók készítése.
 - Szabályzatok készítése és felülvizsgálata.
 - Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény.

Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

Gyermekegészségügyi törzslap Felvételnélkor a bölcsődevezető tölti ki, a szülőkkel folytatott egyéni beszélgetés alapján. Ezt követően a kisgyermeknevelők vezetik a „saját” gyermekeikről. Feljegyzést készítenek a családlátogatásról, a beszoktatásról. Útmutató alapján havi rendszerességgel, illetve a gyermek egy éves kora után negyedévenete írják a gyermek érzelmi, értelmi, testi, szociális fejlődéséről, a változásokról.

Üzenőfüzet Módszertani ajánlásunk alapján a „saját” kisgyermeknevelő háromhavonta tájékoztatja a szülőket írásos formában a gyermek fejlődéséről, az eseményekről.

Csoportnapló A gyermekcsoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. A csoport kisgyermeknevelői vezetik. Tartalmazza a jelenlévők nevét, az aktuális eseményeket, az étrendet, a szakmai tevékenységeket, kezdeményezéseket.

Fejlődési napló és fejlődési lap, gyermek fejlődésének, a meghatározott szempontsorok alapján történő összefoglalása.

Napi jelenléti kimutatás, a naponta gondozásban részt vevő gyermekek nevét, jelenlétét rögzítjük. Ez az alapja a bölcsődei normatíva lehívásának.

Étkezési nyilvántartás Az étkezésben résztvevő gyermekekről naponta vezetjük a nyilvántartást.

Bölcsődeorvos által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve).
- Óvodai jelentés a 6 év alatti gyermekről.
- Heti étrend (együttműködés az illetékes szakemberekkel).

26. Térítési díj

Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének mindenkor hatályos önkormányzati rendelete alapján történik.

27. Tájékoztatás helyi módja

Település honlapja (www.fuzesgyarmat.hu)
Közösségi oldalakon: (www.facebook.com)
Szórolapok, plakátok kihelyezése a településen
Helyi televízió, képújság
Helyi sajtó

28. Az ellátást igénybe vevők jogai

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira. A jogokat és a kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe” tartalmazza. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. A Fórum elérhetőségéről a szülőket a bölcsődevezetője tájékoztatja.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését, személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- védelemben részesüljön a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen;
 - személyét megbecsülik, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák;
 - védelemben részesüljön a bántalmazással
 - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal
- , az elhanyagolással szemben;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról;
- megválassza a bölcsődét, melyre gyermeke nevelését–gondozását bízza;
- megismerje a nevelés–gondozás elveit, módszereit;
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét;
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket;
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat;
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől;
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban;
- személyét megbecsülik, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák.

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy

- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa;
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye;
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket;
- együttműködjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel, és betartsa a Házirendet.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson;
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítsa;
- személyét megbecsülik, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák, tevékenységét értékeljék és elismerjék;

- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait;
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon;
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen;
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben;
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg; – a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait;
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje;
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét;
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat;
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait;
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit;
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

A **gyermekjogi képviselő** ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére. Figyelemmel kíséri a bölcsőde, óvoda, iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. Indokolt esetben megkeresi az említett intézmények fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.

Gyermekjogi képviselő: Vetési Csilla, Tel.: 06/204899-626, E-mail: vetesi.csilla@obdk.hu

Panasz esetén az ellátottak intézményünkben fordulhatnak:

- A bölcsődevezetőhöz/gyermekvédelmi felelőshöz.
- Füzesgyarmat Város Önkormányzat Polgármesteréhez.

29. Érdekképviseleti Fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviseleti fórumot köteles működtetni.

Az Érdekképviseleti Fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül 3 fő,
- az intézmény dolgozói közül 1 fő,
- a fenntartó képviseletében 1 fő.

Az érdekképviseleti fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslatlattétel,
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Az érdekképviselési fórum működése:

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselési fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. A panaszjog gyakorlásával megkereshető személyek neve és elérhetősége minden bölcsődében az átadóknak, jól látható módon kifüggesztésre kerül a szülők tájékoztatása érdekében. A Fórum szükség szerint, de legalább évente egy alkalommal ülésezik.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselési és szakmai szervek panasszal élhetnek a fórumnál:

- az intézményi ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

30. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson a számukra. Közfeladatot ellátó személynek minősül a kisgyermeknevelő munkatárs.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti:

- a személyes adatainak védelme,
- a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, (egészségi állapota, személyes körülményei, jövedelmi viszonyai, szociális rászorultság),
- segítséget szakmai tudásuk gyarapításához,
- panasztétel joga.

Továbbá elvárás a dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexének és a programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása. A bölcsődei szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés az ellátást igénybevevőt megilleti a személyes adatainak védelme, joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. A bölcsőde különös figyelmet fordít a gyermeki, szülői jogok érvényesülésére, tájékoztatással, érdekképviseléssel.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsődei ellátásban részesülők jogainak és érdekeinek érvényesítését elősegítő Érdekképviselési Fórum működik.

31.Zárszó

Bízunk abban, hogy a szakmai program a gyermekek életkori sajátosságait és a szakmai értékeket követve szolgálja a szakmai munka továbbfejlesztését, segít kibontakoztatni a bölcsőde sokszínű tevékenységét, a jó gyakorlatok minél szélesebb körű alkalmazását, szolgálva ezzel a gyermekek sokoldalú személyiségfejlődését.

Hisszük, hogy a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki, szociális fejlődést biztosítunk a gyermekeknek, és a bölcsődés kor végére alkalmassá válnak az óvodai élet megkezdésére.

ZÁRADÉK

A szakmai program 2017.november 01. napjával lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Kelt.: Füzesgyarmat, 2017.november 01.

Gazsóné Kovács Andrea
bölcsődevezető

A Füzesgyarmati Bölcsőde szakmai programját a Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testülete/2017. (X.26.) számú önkormányzati határozatával jóváhagyta.

Kelt.: Füzesgyarmat, 2017.november 01.

Bere Károly
polgármester

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A szakmai programunk érvényességi ideje: 2017. november 1-től visszavonásig. A szakmai program nyilvános, a szülők, a fenntartó és a bölcsődéhez kapcsolódó személyek és intézmények dolgozói részére. A szakmai programunk sikerességéhez, teljesítéséhez és megvalósításhoz a bölcsőde minden szakdolgozójának aktív közreműködése szükséges a technikai dolgozók segítségével. A szakmai program összeállításában részt vettem a tartalmával egyetértek, munkám során irányadónak tekintem.
Füzesgyarmat, 2017. november 01.

Gazsóné Kovács Andrea
bölcsődevezető - szakmai vezető

Kiripóczki Istvánné
kisgyermeknevelő

Papp Irma
kisgyermeknevelő

Kanó Lászlóné
kisgyermeknevelő

Zsíros Józsefné
kisgyermeknevelő

Banadics Fanni Erna
kisgyermeknevelő

Agócs Nóra
kisgyermeknevelő